

SOL 4000 Religion och liv 9 – Elevbok

Lärraranvisning Textview

Verksnummer: 31521

Lärraranvisningens innehåll

Lärraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den. Nedan kan du läsa vad respektive del i lärraranvisningen handlar om, så att du kan förbereda och planera arbetet med läromedlet på bästa sätt.

- **Generella förändringar av boken**
Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.
- **Sidspecifika förändringar**
Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar som är gjorda i den pedagogiskt anpassade boken. Det kan till exempel vara en övning som omarbetats eller en bild som flyttats.
- **Till läsaren**
I den pedagogiskt anpassade boken återfinns alltid en text som riktar sig till eleven. Samma text hittar du också i lärraranvisningen. Den innehåller information som kan vara bra för läsaren att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Läs denna text tillsammans med eleven!
- **Pedagogiska tips**
I denna del av dokumentet hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Du hittar också exempel på hur skolan bör tänka kring läxor, taktila bilder, provsituationer osv. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.
- **Bildbeskrivningar**
Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Återkoppling och synpunkter

Dela gärna med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se eller ring oss på tel. 010-473 50 00.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: SOL 4000 Religion och liv 9 – Elevbok

Författare: Leif Berg, Gunilla Rundblom

ISBN: 978-91-27-42304-6

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar.....	2
Till läsaren.....	3
Pedagogiska tips.....	4
Bildbeskrivningar.....	5

Generella förändringar av boken

- Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom omarbetningar av visuellt beroende text och bilder. Målet med pedagogisk anpassning är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående i den anpassade boken som de övriga klasskamraterna i sina böcker.
- Till bilderna finns oftast bildbeskrivningar om inte bildtexten i boken berättar vad bilden föreställer. Du kan läsa dem i detta dokument. Kartorna över religionernas utbredning finns också beskrivna men visa gärna eleven förloppen på en taktil karta över Asien eller på en världskarta. Kartor finns att beställa från SPSM order: 020-232300. Asienkartan best. nr. 6622 Världskarta best.nr 6577.

Sidspecifika förändringar

382

Rita Yin och yang symbolen på en ritmuff till eleven.

Till läsaren

Boken innehåller många bilder. Alla är beskrivna om inte bildtexten säger vad som visas. Några av bilderna är kartor som visar religioners utbredning. Använd din taktila Världs eller Asienkarta som komplement till bildbeskrivningarna. Be din lärare eller kompisar förklara var gränserna är.

Lycka till!

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se

Pedagogiska tips

- På den taktila Asienkartan kan du markera ut gränser osv med vaxsnören eller sätta i knappnålar. Lägg en board under kartan så att nålarna fastnar. Boardskiva (Koordinatplatta) kan även köpas från SPSM Best. nr 6015
- Gå igenom kartan med eleven innan lektionstillfället så att eleven är bekant med dem. Säg alltid innan för eleven vad han/hon ska få känna på. Fortsätt sedan beskriv vad han/hon har under händerna.

Bildbeskrivningar

292

Foto av ett Bahai tempel med formen som en lotus blomma. Blomman består av 27 blomblad och är 40 meter hög. Runt templet finns en stor park.

294

Foto av den stora moskén Al-Masjid Al-Haram som är en jättestor byggnad med bönegårdar inomhus och utomhus. Moskén täcker en yta på 350 tusen kvadratmeter. På ena gården finns Kaban som är en kubisk byggnad 12*10*15 meter. Den är täckt av svart tyg. Fullt med människor finns i moskén.

296

Teckning av en marknad år 600. På marken sitter försäljare och hantverkare. En man skär träsnitt ur en bräda en annan säljer mattor som en kvinnlig kund tittar på. En man rider på en kamel och har tre kameler på släp som är lastade med säckar. Kvinnor och män är klädda i långa, vida tunikor och huvuddukar. De är antingen virade runt som en turban eller löst hängande som ett långt hår.

297

Pergamentsmålning av Muhammed och ängeln Gabriel. Muhammed har långt svart hår och helskägg. Runt huvudet är en turban virad och han har på sig en lång vid tunika. Ängeln Gabriel ser ut som en kvinna med vackra vingar, klänning och krona på huvudet.

298

Foto från en moské där män sitter på huk på golvet tätt bredvid varandra. De ber genom att låta pannan nudda golvet. Allas huvuden är riktade åt samma håll.

300

Målning av Muhammed till häst iklädd tunika och en huvudduk. Över honom flyger en ängel. Runt honom finns flera män i långa tunikor och huvuddukar. Flera av dem håller i långa svärd.

301

Foto av blå moskén. Den är en stor moské som består av en huvudbyggnad med flera små utbyggnader. Byggnaderna är cylinderformade och taken har formen som halv klot. Runt byggnaderna finns sex höga torn, minareter. Runt moskébyggnaden finns en vacker park.

301

Karta över Islams utbredning från Muhammed till år 850.

- Islam under Muhammed är västra Arabiska halvön och sydöstra.
- Islams expansion 632-634 är hela arabiska halvön.

- Islams expansion 634-661 är tillägg av Jordanien, Israel, Syrien halva Turkiet, Azerbajdzjan, Georgien, Irak, Iran, Egypten och Libyens kust.
- Islams expansion 661-850 är tillägg av norra Afrikas kust och Spanien, öar i Medelhavet, Turkmenistan, Uzbekistan, Afghanistan, Tadjikistan och Pakistan

302

Foto av en traditionell arabisk dolk. Handtaget har en halvmåne (halv cirkel) och själva knivbladet är svängt i en båge.

303

Foto av män och kvinnor som klättrar upp för ett berg. Männerna har på sig två vita tygstycken. Ett virat runt kroppen och ett över axlarna. Kvinnorna har vit chador på sig som är ett stort halvcirkelformat tyg. Det täcker håret och resten av kroppen.

304

Foto av pilgrimer som går runt Kaban. Det är en kubisk byggnad som är ungefär tolv meter lång, tio meter bred och femton meter hög. Den har en dörr som har sin tröskel två meter över marken. Kaban är klädd i ett svart tyg med guldbroderier.

306

Foto av en marknad där män sitter tillsammans på golvet mellan marknadsstånden. De är alla vända åt samma håll. De sitter i skräddarställning med handflatorna vända uppåt.

307

Foto av en tjej som ler stort. Hon har axellångt rakt hår (ingen slöja).

309

Foto av en kvinna som ber och höjer sina händer mot himlen. Hon är klädd i en vit hijab, en slöja som täcker hår och axlar. I bakgrunden syns klippmoskén. Den är byggd som en åttkantig cylinder med en mindre kupol på taket som är förgylld med guld.

310

Foto av en grupp män som sitter på golvet runt en duk med massor av olika maträtter. I knät på en man sitter en liten, blond flicka. Männerna har skägg och några av dem en enkel topi, en mössa.

312

Foto av en moské som ligger i ett stadskvarter. Den har ett torn som ser ut som ett kyrktorn och en stor sal. Salen är öppen ut mot gatan eftersom inte alla får plats. Utanför på gatan står män och tittar in i moskén. Staden är byggd av låga, enkla stenhus.

313

Foto av en bönsal. Män sitter på mattor på golvet. De är alla vända mot en nisch, en mihra med vacker mosaik. I salen finns pelare som är målade i guldfärg. I en predikstol står en imam.

314

Foto av tre kvinnor iklädda i svarta lång klänningar, abayor som täcker hela kroppen utom ansiktet. Över ansiktet har de en svart niqab som täcker allt utom ögonen.

315

Foto av en kvinna med kortklippt brunt hår. Hon ler stort och ser vänlig ut.

317

Foto av en ung tjej som bär hijab, en slöja runt huvudet och halsen. Enbart ansiktet syns.

318

Världskarta. Ungefärlig beskrivning: muslimska delar är nord och öst Afrika, västra Asien (ej Ryssland) och Sydostasien (ej Indokina).

319

Staty av Ikaros som har ramlat död ner. Han ligger på sina vingar.

321

Foto av en kille som har en benprotes bredvid sig.

326

Foto av halsband med tre olika symbolen: Fatimas hand, kristet kors och Davidsstjärnan.

328

Foto av tre människor som pratar. Ingen av dem har religiösa (eller på annat sätt utmärkande) kläder.

329

Staty av Jesus som håller ut sina händer och tittar nedåt. Jesus har långt vågigt hår och skägg. Ett tygstycke är draperat runt hans kropp.

331

Foto av Taj Mahals vita marmorgrav. Den har formen som en kub med rundade hörn. På sidorna finns flera portvalv och i varje hörn finns en minaret. Marmorkupolen på taket är det som utmärker Taj Mahal och den har formen som en lök. Framför byggnaden finns en park med en lång, grund pool som kantas av vackra stenar och träd.

335

Foto av ett begravningsfölje av män vid Ganges. Kroppen är svept i tyg och doppas i floden. Bredvid följet brinner en brasa. Vid floden finns fullt med skräp som plastpåsar, byggmaterial och två kor som betar.

339

Foto av 7 människor som tvättar sina kläder i Ganges. Bakom dem simmar två kor i vattnet och en båt åker förbi.

341

Foto från ett klassrum på 10 elever sitter tätt tillsammans på långa bänkar. Framför dem står en lärare som pratar. Klassrummet har slitna väggar utan bilder.

342

Målning av Krishna och hustrun i skogen. Krishna har blå hud och ett gult tygstycke runt höften. Över den bara överkroppen hänger halssmycken ned och på huvudet sitter en krona. Han kramar om eller drar i sin hustru. Hon har långt svart hår och traditionella indiska kläder, en choli (kort blus som visar magen) och en sari (ett tyg som lindas runt höfterna och upp över axlarna).

342

Staty av Ganesha som är en tjock man som sitter i skraddarställning. Han har fyra armar och ett elefanthuvud.

343

Foto av en präst i bar överkropp med ett vitt snöre över ena axeln och diagonalt över kroppen. Han har vita streck i pannan. Han håller fram en skål mot två kvinnor.

345

Foto av ett tempeltorn vid ingången till Meenakshi Amman templet. Det är 45-50 meter högt och format som en pyramid med en rektangulär botten. Tornet är helt täckt av små skulpterade figurer.

346

Teckning av guden Brahma som sitter i skraddarställning. Han har fyra armar och fyra ansikten. I händerna håller han vedaböckerna, en skål och en stav. På huvudet finns en krona. Olika små människor går ut från hans kropp. Från huvudet en man med ett fat med mat, från armarna krigare, från höften hantverkare och från fötterna män som bär säckar.

346

Pyramid som visar kaster. Överst finns brahmaner, präster följt av ämbetsmän, krigare, bönder, köpmän, hantverkare och sist tjänare, slavar.

347

Foto av en kvinna som bär en skål med sten på huvudet. På sig har hon vackra traditionella kläder i starka färger. En choli (kort blus som slutar innan magen) på överkroppen, en kjol och en sari (långt tyg lindat runt kroppen).

352

Foto av två killar och två tjejer i jeans och skjorta/blus som sitter på en grässlätt. Tjejerna har långt hår ner till midjan och killarna är kortklippta.

354

Foto av en sikh som ber med handflatorna ihop. Han har en turban på huvudet och ett långt vitt skägg. I bakgrunden syns det gyllene templet som är byggt på en ö i en sjö.

358

Foto av en munk som knäböjer och ber med handflatorna ihop framför ansiktet. Hans huvud är rakat och han har röda kläder på sig. Framför honom finns en jättestor buddastaty.

359

Foto av Nilan som är iklädd kampsportsdräkt, vita vida byxor och en omlott jacka med ett bälte i midjan. Han gör en karatespark, benet som ska sparka är högt upp i luften och händerna är beredda att blockera slag.

361

Foto av en Buddha staty i guldfärg. Buddha sitter i halvlotus med handflatorna vända uppåt i knät. Hans ögon är slutna och ansiktet ser fridfullt ut.

363

Foto av pilgrimer klädda i vitt. De flesta är äldre kvinnor med långt hår i en fläta ner för ryggen. I bakgrunden syns en stupa, en cylinderformad byggnad.

366

Ett hjul med åtta ekrar. På varje eker står ett uttryck:

RÄTT LIV

RÄTT KUNSKAP

RÄTT SINNELAG

RÄTT TAL

RÄTT HANDLANDE

RÄTT MEDITATION

RÄTT VAKSAMHET

RÄTT STRÄVAN

367

Karta över huvudsakligen buddistiska länder: Sri Lanka, Nepal, Butan, Kina, Burma, Thailand, Laos, Kambodja, Vietnam, Taiwan, Mongoliet, Sydkorea, Nordkorea och Japan. Buddismen kommer ifrån norra Indien (som inte är ett buddistiskt land). Där ligger tre viktiga buddistiska orter: Lumbini, Sarnath och Buddh Gaya.

369

Foto av en munk som sitter i skraddarställning. Han brinner och lågorna slår upp från honom.

371

Foto från ett tempelområde som består av flera små hus. Taken på några av husen är koniskt spetsiga.

372

Foto av två flickor i skoluniform (blå kavajer) de ber genom att sätta handflatorna tillsammans framför bröstet och böja ner huvudet.

373

Foto av sju munkpojkar i orange kläder i ca 10-12 års ålder. Deras huvuden är rakade och i händerna håller de skålar. Framför dem sitter två kvinnor på huk och ber.

375

Foto av en munk som sitter vid svartatavlan där en flicka läser texten. Bokstäverna ser ut som rundade krumelurer. Väggarna i skolsalen är flätade av gräs.

378

Staty av Lao Zi som sitter. Han är iklädd en mantel och en mössa med kåpor vid öronen (de ser ut som hörselskydd). Han har ett långt skägg och mustaschtsar.

379

Foto av en kvinna som stoppar rökelsepinnar i en kruka.

380

Foto av Himmelens tempel i Beijing. Templet är runt med ett tak som liknar ett parasoll i tre våningar. Det är blått som himlen. En trappa med vackra reliefer av drakar leder upp till templet.

381

Staty av Kong Fuzi i guld. Han har ett långt vitt skägg, mustasch och polisonger. I pannan och på hakan finns en röd prick.

383

Staty av Lao Zi som rider på en ko.

383

Foto av en Buddha uthuggen ur en bergsklippa. Buddha sitter och vilar händerna på sina knän. Statyn är 71 meter hög.

384

Foto av en munk som tänder röda ljus i en stor ljusstake med ca 100 ljushållare.

385

Foto av en man med en märklig svart hatt som hålls fast med vita band och knyts under hakan. Hatten har formen som ett uppställt strykjärn. Han har på sig en vit kåpa och håller i en träplatta, en shaku.

387

Målning av solgudinnan som kommer ut från en grotta. Runt hennes huvud strålar solstrålar på människor (eller andra gudar). Figurerna har på sig traditionella japanska kimonos som är en T-formad rock med vida ärmar. Två män är sminkade med rött runt ögonen.

388

Foto av kejsare Hirohito i traditionella kläder med vackra broderier. Han har på sig en "klänning" med vackra broderier och väldigt vida ärmar. På huvudet en väldigt lustig hatt som hålls fast med ett vitt band knutet under hakan och i handen en shaku, en träplatta.

388

Foto av kejsare Hirohito klädd i västerländsk rock, hatt och runda glasögon.

389

Målning av generalen som har plockat av sig sin bröstrustning och sitter nu iklädd en kimono och med en tanto, ett svärd i handen. Framför honom ligger en solfjäder och slidan till svärdet.

390

Foto av ett brudpar som bugar sig. De har båda kimonos, han en enkel svart och hon med vackra blommor. Hennes hår är uppsatt i en stel tofs som böjer sig upp på huvudet. Hon har en bit tyg över pannan som går bak mot tofsen. På den är blommor fästade. Det ser lite konstigt ut.

392

Foto av en konstnär som sitter på den röda marken i ett kargt landskap. Det växer bara små låga buskar så långt det går att se. På marken har han en duk som han målat enkla symboler cirklar och pilar på.

395

Foto av en man i kostym som håller sitt finger på en döskalle en medicinman håller fram. Medicinmannen har en mössa i leopardskinn med spetskant och plymer som står rakt upp (den ser knasig ut). Bakom honom finns fullt med fack med olika flaskor, rötter osv.

397

Foto inifrån en jurta, ett mongoltält där en shaman spelar på en trumma. Kvinnor sitter på golvet i vackra traditionella kläder. En av dem har fransar från en hjälm framför ansiktet så att hon inte syns.

399

Foto av amuletter. Det är små gubbar i lera. Vissa av dem är två figurer som håller om varandra. En del har snoppar som står rakt ut.

400

Foto av en tratt i trä som har ett snidat ansikte.

401

Foto av samer som driver en ren flock med 3 skotrar. I bakgrunden syns snöklädda kala berg.

402

Foto av en samisk trumma med runtecken. De föreställer renar och människor. En man spelar på den med en benbit (eller hornbit).

403

Foto av en man som står vid kraterkanten till en vulkan och kastar några växter i kratern. Han har bara på sig ett linne (man ser en naken skinka).

406

Foto av demonstranter i Egypten. Det är flest unga män. De tittar och ler mot två kvinnor i slöja som sjunger eller ropar och viftar med en flagga.

408

Teckning av en faraon som sitter i en bärstol som bärs av fyra män. Runt honom bugar sig människor genom att lägga pannan mot marken. Alla utom faraon är klädda i enkla vita höftskynken. Faraon har en hel dräkt, hatt och ett långt pipskägg.

409

Teckning av grekiska män som sitter på trappan upp till Partenon templet. De har på sig himation som är ett rektangulärt tyg som draperas runt kroppen.

412

Målning av män och tre kvinnor samlade i en sal. De har vita peruker på sig och är klädda i knälånga byxor, väst och rock.

414

Målning av soldater som hugger ihjäl folk med svärd på ett torg. Folk ligger på marken och blöder eller hänger i hängsnaror.

415

Staty av en man som reser sina händer i luften. Han håller i kedjorna som bundit ihop hans händer men som nu har gått av. Bredvid honom står en kvinna och håller om honom.

418

En teckning av ett pärlhalsband visar jordens utveckling. Första pärlan är jordens födelse. Den sjuttonde pärlan har en liten bit markerad i sig. Det är människosläktets tid på jorden. Den 21 pärlan visar hur jorden dör.

420

Teckning av apliknande människor med stora överläppar, stora ögonbryn, låg panna och kort svart hår.

424

Foto av en gammal man som lagar en klocka.

428

Målning av Adam och Gud. Adam ligger naken på en klippa. Han är väldigt muskulös. Gud flyger i himlen. Bakom honom trängs många människor. Han pekar med sitt finger mot Adam som lite slappt håller upp handen mot Gud. Gud har vitt långt hår, skägg och är klädd i en vit klänning.

429

Målning på Hipparchos som mäter med en passare på ett pergament. Bredvid honom finns stora sväriska modeller.

434

Affisch med en davidsstjärna, en skära och ett kristet kors eller svenska flaggan beroende på hur man väljer att tolka bilden.

Text: Gud finns nog inte. Ändå påverkar han dig. Mindre än 20 procent av svenskarna är religiösa, ändå är Gud helig i vårt land. Vi inom Humanisterna tycker att det är värt att fundera över. Det finns många exempel på hur religion påverkar livet – inte bara för troende utan också för sju miljoner andra människor här i Sverige. Hur religiös är du? Och hur tycker du att samhället borde förhålla sig till religion? Gör vårt test.

www.gudfinnsnoginte.se